

Міністерство охорони здоров'я України
Полтавський державний медичний університет

Кафедра пропедевтики внутрішньої медицини
Кафедра хірургії №3
Кафедра педіатрії № 1 із неонатологією

СИЛАБУС

Догляд за хворими. Медичні маніпуляції.

(назва навчальної дисципліни)

Обов'язкова навчальна дисципліна

(навчальна дисципліна обов'язкова/вибіркова)

рівень вищої освіти
галузь знань
спеціальність
кваліфікація освітня
кваліфікація професійна
освітньо-професійна програма

другий (магістерський) рівень вищої освіти
22 «Охорона здоров'я»
222 «Медицина»
магістр медицини
лікар

форма навчання
курс(и) та семестр(и) вивчення навчальної
дисципліни

денна
2 курс 3-4 семестр

ДАНІ ПРО ВИКЛАДАЧІВ, ЯКІ ВИКЛАДАЮТЬ НАВЧАЛЬНУ ДИСЦИПЛІНУ

Змістовий модуль 1

Прізвище, ім'я, по батькові викладача (викладачів), науковий ступінь, учене звання	Казаков Юрій Михайлович, д.мед. н., професор Чекаліна Наталія Ігорівна, д.мед. н., професор Борисова Зінаїда Олексіївна, к.мед.н., доцент Петров Євген Євгенович, к.мед.н., доцент Трибрат Тетяна Анатоліївна, к.мед.н., доцент Шуть Світлана Володимирівна, к.мед.н., доцент Боряк Віктор Петрович, к.мед.н., доцент Сакевич Вікторія Дмитрівна, к.мед.н., доцент Іваницька Тетяна Анатоліївна, асистент
Профайл викладача (викладачів)	https://prop-intmed.pdmu.edu.ua/team
Контактний телефон	(0532)688390 (0532) 532576
E-mail:	propedevtika_simmed@pdmu.edu.ua
Сторінка кафедри на сайті ПДМУ	https://prop-intmed.pdmu.edu.ua/

Змістовий модуль 2

Прізвище, ім'я, по батькові викладача (викладачів), науковий ступінь, учене звання	Лігоненко Олексій Вікторович д.мед.н., професор Чорна Ірина Олексіївна к.мед.н., доцент Зубаха Анатолій Борисович к.мед.н., доцент Шумейко Ігор Анатолійович к.мед.н., доцент Стороженко Олексій Володимирович к.мед.н., доцент Ярошенко Роман Антонович асистент
Профайл викладача (викладачів)	https://gsurgery.pdmu.edu.ua
Контактний телефон	(0532)2-68-74
E-mail:	surgery3@pdmu.edu.ua
Сторінка кафедри на сайті ПДМУ	https://gsurgery.pdmu.edu.ua

Змістовий модуль 3

Прізвище, ім'я, по батькові викладача (викладачів), науковий ступінь, учене звання	Похилько Валерій Іванович, д.мед.н., професор Цвіренко Світлана Миколаївна, к.мед.н., доцент Зюзіна Лариса Степанівна, к.мед.н., доцент Фастовець Марина Миколаївна, к.мед.н., доцент Гасюк Наталія Іванівна, к.мед.н., доцент Калюжка Олена Олександрівна, к.мед.н., доцент Соловійова Галина Олексіївна, к.мед.н. Жук Людмила Анатоліївна, к.мед.н. Козакевич Вероніка Клавдіївна, к.мед.н. Мелащенко Олена Іванівна, к.мед.н. Чернявська Юлія Ігорівна, к.мед.н.
Профайл викладача (викладачів)	https://pediatric-one.pdmu.edu.ua/team
Контактний телефон	(0532) 68-74-28
E-mail:	umsakafped@ukr.net pediatric1@pdmu.edu.ua
Сторінка кафедри на сайті ПДМУ	https://pediatric-one.pdmu.edu.ua/

ОСНОВНІ ХАРАКТЕРИСТИКИ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Обсяг навчальної дисципліни

Кількість кредитів/годин - 6/180, із них:

Практичні заняття (год.) - 60

Самостійна робота (год). – 120

Вид контролю: підсумковий модульний контроль

Політика навчальної дисципліни

Викладання навчальної дисципліни «Догляд за хворими» реалізується на кафедрах: пропедевтики внутрішньої медицини (змістовий модуль 1), хірургії № 3 (змістовий модуль 2), педіатрії № 1 із неонатологією (змістовий модуль 3).

Опанування навчальною дисципліною «Догляд за хворими» є важливим для майбутньої професійної лікарської діяльності, оскільки дозволяє визначати комплекс заходів, спрямованих на створення сприятливих умов успішного лікування хворих, полегшення їх стану і задоволення основних фізіологічних потреб організму, демонструвати володіння морально-деонтологічними принципами медичного фахівця та принципами фахової субординації.

Політика навчальної дисципліни ґрунтується на засадах академічної доброчесності. Здобувачі освіти зобов'язані відвідувати всі практичні заняття. Неприпустимими є запізнення. Обов'язковою є наявність медичного одягу (медичний халат, шапочка, змінне взуття). Правила поведінки на заняттях: активну участь здобувача освіти, виконання необхідного мінімуму навчальної роботи, відключення телефонів на час заняття.

Організація освітнього процесу здійснюється з урахуванням норм законодавства України «Про освіту», «Про вищу освіту», у відповідності до «Положення про організацію освітнього процесу в Полтавському державному медичному університеті» та інших діючих нормативних документів <https://www.pdmu.edu.ua/n-process/departament-npr/normativni-dokumenti>

Проведення навчального процесу за навчальною дисципліною «Догляд за хворими» в особливих умовах (військовий стан, карантинні обмеження під час пандемії та ін.) здійснюється з використанням технологій дистанційного навчання, зокрема лекції проводяться з використанням платформи Zoom, Google Classroom та ін. Під час військового стану у разі надходження сповіщення про повітряну тривогу чи загрозу ракетного удару учасники освітнього процесу повинні організовано пройти до споруд цивільного захисту (згідно алгоритму дій) та перебувати в них до завершення тривоги. Освітній процес може завершуватися в укритті, а після відбою тривоги учасники можуть повернутися до навчальних приміщень і продовжити навчальний процес.

Опис навчальної дисципліни

Вивчення навчальної дисципліни «Догляд за хворими» передбачене у 3-4 семестрі, коли здобувачем освіти набуті відповідні знання з основних базових дисциплін: анатомії людини, фізіології, а також розпочалось вивчення мікробіології, вірусології та імунології, з якою інтегрується програма виробничої практики. У свою чергу, практика з догляду за хворими формує засади подальшого вивчення здобувачем освіти клінічних навчальних дисциплін – пропедевтики педіатрії, пропедевтики внутрішньої медицини, педіатрії, внутрішньої медицини, загальної хірургії, що передбачає інтеграцію з цими навчальними дисциплінами «по вертикалі» та формування умінь застосовувати знання з догляду за хворими в процесі подальшого навчання та у професійній діяльності.

Змістовний модуль 1 «Догляд за хворими в терапії» передбачає знайомство здобувача освіти з роботою закладів охорони здоров'я стаціонарного типу терапевтичного профілю, перший контакт із хворими, вивчення гігієнічних, профілактичних та лікувальних заходів, які входять до компетенції молодшого та частково середнього медичного персоналу і застосовуються для створення комфортних умов перебування хворого у медичному закладі, сприяння якнайшвидшого одужання пацієнта, запобігання розвитку ускладнень, формування морально-етичних основ подальшої професійної поведінки.

Засвоєння матеріалу змістовного модулю 2 «Догляд за хворими в хірургії» базується на послідовному ознайомленні з особливостями реалізації обсягу дій у роботі хірургічних відділень лікарень.

Змістовний модуль 3 «Догляд за хворими в педіатрії» передбачає вивчення гігієнічних, профілактичних та лікувальних заходів, які входять до компетенції молодшого та частково середнього медичного персоналу і застосовуються для створення комфортних умов перебування хворого у медичному закладі, сприяння якнайшвидшого одужання пацієнта, запобігання розвитку ускладнень, а також опанування найпростішими маніпуляціями надання першої медичної допомоги при невідкладних станах.

Вивчення навчальної дисципліни «Догляд за хворими» базується на сучасних принципах доказової медицини і стандартах, прийнятих в міжнародній клінічній практиці.

Пререквізити і постреквізити навчальної дисципліни

Вивчення навчальної дисципліни «Догляд за хворими» базується на знаннях, отриманих при вивченні навчальних дисциплін: медичної біології, медичної та біологічної фізики, анатомії та фізіології людини, біоорганічної та біологічної хімії, а також розпочалось вивчення мікробіології, вірусології та імунології, клінічної анатомії і оперативної хірургії, з якими інтегрується програма виробничої практики.

Знання, отримані при вивченні навчальної дисципліни «Догляд за хворими» будуть використані у подальшому при вивченні навчальних дисциплін: пропедевтика внутрішньої медицини, внутрішня

медицина, хірургія, медична психологія, інфекційні хвороби, онкологія, анестезіологія та інтенсивна терапія, пропедевтика педіатрії, педіатрія з неонатологією та дитячими інфекційними хворобами, що передбачає інтеграцію з цими навчальними дисциплінами «по вертикалі» та формування умінь застосовувати знання з догляду за хворими в процесі подальшого навчання та у професійній діяльності.

Мета та завдання навчальної дисципліни

- Метою вивчення навчальної дисципліни «Догляд за хворими» є опанування здобувачем освіти основних прийомів професійної діяльності молодшої медичної сестри терапевтичного, хірургічного, педіатричного стаціонарів на основі глибокого знання та розуміння особливостей функціонування організму хворої дитини із дотриманням принципів медичної етики та деонтології.

- Основними завданнями вивчення навчальної дисципліни «Догляд за хворими» є засвоєння основних теоретичних знань, необхідних для організації комфортних умов перебування хворого у стаціонарі та забезпечення необхідного догляду за ним на всіх етапах лікування; набуття основних практичних навичок з догляду за хворими в умовах стаціонару та вмінь визначати й оцінювати загальний стан пацієнта, основні параметри його життєдіяльності та правила забезпечення життєвих потреб організму; формування у здобувачів освіти морально-етичних та деонтологічних якостей при професійному спілкуванні з хворим та його ріднею.

Компетентності та результати навчання згідно з освітньо-професійною програмою, формуванню яких сприяє навчальна дисципліна «Догляд за хворими». Згідно з вимогами Стандарту дисципліна забезпечує набуття здобувачами освіти компетентностей:

- **інтегральна компетентність:** здатність розв'язувати типові та складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у професійній діяльності у галузі охорони здоров'я, або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується комплексністю та невизначеністю умов та вимог.

- загальні компетентності:

1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
2. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.
3. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
4. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.
5. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.
6. Здатність приймати обґрунтовані рішення.
7. Здатність працювати в команді.
8. Навички міжособистісної взаємодії.
9. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.
11. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.
12. Визначеність і наполегливість щодо поставлених завдань і взятих обов'язків.
13. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.
14. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.
15. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).

спеціальні (фахові) компетентності:

1. Навички опитування та клінічного обстеження дітей різних вікових груп.
2. Здатність до визначення необхідного режиму навчання, праці, відпочинку здорових дітей та при лікуванні захворювань.
3. Здатність до ведення медичної документації.
4. Наслідкування принципів дотримання фахової та академічної доброчесності з усвідомленням відповідальності за достовірність представлених наукових результатів.

програмні результати навчання

9. Виділяти невідкладний стан потерпілого/постраждалого (за списком 3) шляхом прийняття обґрунтованого рішення та оцінки стану дитини за будь-яких обставин (вдома, на вулиці, в закладі охорони здоров'я), у т.ч. в умовах надзвичайної ситуації, у польових умовах, в умовах нестачі інформації й обмеженого часу, використовуючи стандартні методики фізикального обстеження та можливого анамнезу, знання про дитину, її органи та системи, дотримуючись відповідних етичних та юридичних норм.

17. Готувати річний звіт про особисту виробничу діяльність, використовуючи офіційні облікові документи, за узагальненою формою в електронній та паперовій формах; вести медичну документацію

щодо пацієнта та контингенту населення (історію розвитку дитини, контрольну карту диспансерного спостереження, карту амбулаторного/стаціонарного хворого, історію хвороби, індивідуальну карту ведення вагітної, обмінну карту, історію пологів, санаторно-курортну карту, листок непрацездатності, документацію для МСЕК тощо), використовуючи стандартну технологію, на підставі нормативних документів.

21. Зрозуміло представляти власні знання, висновки та аргументи з проблем охорони здоров'я та дотичних питань до фахівців і нефахівців.

23. Досліджувати обсяги та результативність діяльності лікаря, підрозділу, закладу охорони здоров'я в динаміці та при співставленні їх з середньо статичними і кращими в сфері діяльності. Проводити відбір та використовувати уніфіковані клінічні протоколи щодо надання медичної допомоги, що розроблені на засадах доказової медицини. Приймати участь у розробці локальних протоколів надання медичної допомоги.

24. Організовувати роботу медичного персоналу в команді, підрозділі, закладі. Взаємодіяти з колегами у своєму закладі та в інших закладах охорони здоров'я, підлеглими та керівниками; організовувати взаємодію з організаціями та установами поза сектором охорони здоров'я; формувати раціональні медичні маршрути пацієнтів.

27. Дотримуватися вимог етики, біоетики та деонтології у своїй фаховій діяльності.

28. Організовувати необхідний рівень індивідуальної безпеки (власної та осіб, про яких піклуються) у разі виникнення типових небезпечних ситуацій в індивідуальному полі діяльності.

Результати навчання для дисципліни:

по завершенню вивчення навчальної дисципліни здобувачі освіти повинні

- знати:

- зміст догляду за хворими та його ролі в структурі загально-клінічних заходів терапевтичного, хірургічного, педіатричного стаціонарів;
- основні функціональні обов'язки молодшої медичної сестри в стаціонарі;
- принципи фахової субординації в системі лікар – медична сестра – молодший медичний персонал;
- структури та функції стаціонару, поліклініки;
- вимоги та правила забезпечення лікувально-охоронного та санітарно-гігієнічного режиму основних підрозділів стаціонару;
- правила заповнення медичної документації стаціонару;
- правила та послідовність проведення розпитування і огляду хворого;
- фізіологічні основи формування основних показників діяльності серцево-судинної та дихальної систем (пульсу, артеріального тиску, дихання);
- регуляція температурного гомеостазу організму та механізми розвитку гарячки;
- загальні правила зберігання ліків в стаціонарі, класифікація лікарських засобів та розподіл їх за групами для зберігання;
- механізм впливу основних медикаментозних та фізіотерапевтичних процедур на організм хворого;
- методи сучасної антисептики і асептики;

- вміти:

- Демонструвати:

- володіння морально-деонтологічними принципами медичного фахівця та принципами фахової субординації у клініці;
- володіння навичками організації режиму і догляду за хворими, виконувати необхідні медичні маніпуляції;
- володіння навичками дотримання лікувально-охоронного, санітарно-гігієнічного та протиепідемічного режиму в стаціонарі;
- навички дотримання особистої гігієни медперсоналу;
- вміння дезінфекції;
- володіння навичками забезпечення особистої гігієни дітей та дорослих;
- демонструвати вміння догляду за хворими з лихоманкою;
- демонструвати навички використання різних лікарських форм у пацієнтів залежно від віку;
- вміння ведення медичної документації, облікової та звітної документації.
- Вимірювати температуру у дітей та дорослих.
- Забезпечувати дотримання особистої гігієни хворими дітьми та дорослими;
- Методично правильно організувати харчування здорових та хворих дітей, терапевтичних та хірургічних хворих.
- Вміти провести антропометричні вимірювання дітям та дорослим, надати оцінку їх фізичного розвитку.
- Аналізувати вікові особливості функцій організму та їх регуляцію.

Тематичний план лекцій (за модулями) із зазначенням основних питань, що розглядаються на лекції

Не передбачено програмою

Тематичний план семінарських занять

Не передбачено програмою

Тематичний план практичних занять за модулями і змістовими модулями із зазначенням основних питань, що розглядаються на практичному занятті

№ п/п	Назва теми	К-ть год
	Модуль 1. Догляд за хворими	
	Змістовий модуль 1. Догляд за хворими терапевтичного профілю	
1	Основні принципи та організаційні засади загального догляду за хворими терапевтичного профілю 1. Історичні віхи становлення медичної допомоги хворій людині. 2. Визначення ролі і місця догляду за хворими в лікувально-діагностичному процесі, поняття про його структуру та умови проведення. 3. Морально-етичні та деонтологічні засади формування медичного фахівця. 4. Основні професійні обов'язки молодшого медичного персоналу в поліклінічних та стаціонарних відділеннях лікарні. 5. Принципи фахової субординації в системі лікар – медична сестра – молодший медичний персонал. 6. Поняття про лікувально-охоронний, санітарний та лікарняний режими терапевтичного стаціонару, роль молодшого медичного персоналу у їх забезпеченні. 7. Забезпечення санітарно-гігієнічного режиму відділення; приготування та застосування дезінфікуючих розчинів, особливості прибирання терапевтичних приміщень.	2
2	Організація роботи терапевтичних відділень стаціонару. Основні відділення та допоміжні підрозділи терапевтичного стаціонару. 1. Функції приймального відділення лікарні у прийомі і направленні хворих до профільних відділень. 2. Прийом та реєстрація хворих. 3. Заповнення медичної документації (журналу прийому хворих, історії хвороби, статистичної карти). 4. Санітарно-гігієнічний режим приймального відділення, санітарно-гігієнічна обробка хворого. 5. Транспортування хворих у профільні відділення лікарні. 6. Загальна характеристика терапевтичного відділення, структура і функціональне призначення. 7. Основні обов'язки молодшої медичної сестри. 8. Пост медичної сестри та організація її роботи, оснащення поста. 9. Організація відвідування хворих. 10. Забезпечення санітарно-гігієнічного режиму відділення. 11. Організація лікувального харчування у терапевтичному відділенні. 12. Приготування та застосування дезінфікуючих розчинів. 13. Особливості прибирання приміщень терапевтичного відділення.	2
3	Розпитування хворого та його роль в оцінці загального стану пацієнта 1. Роль розпитування хворого у діагностичному процесі. 2. Анамнез, його основні частини (паспортна частина, скарги хворого, анамнез захворювання, розпитування по органах та системах, анамнез життя). 3. Правила проведення розпитування хворого та узагальнення отриманих даних. 4. Роль розпитування хворого у загальній оцінці стану хворого. 5. Деонтологічні особливості проведення розпитування хворого. 6. Основні правила розпитування родичів хворого, який знаходиться у непритомному або важкому стані. 7. Ознайомлення з медичною документацією, яка заповнюється на основі розпитування хворого.	2
4	Роль огляду хворого в оцінці загального стану пацієнта 1. Послідовність проведення загального огляду хворого. 2. Визначення загального стану хворого.	2

	3. Стан свідомості та її можливі порушення (гільмівні, іритативні). 4. Оцінка положення хворого у ліжку, його постави та ходи. 5. Правила огляду шкіри та слизових оболонок, дослідження підшкірної клітковини, м'язів, опорного апарату. 6. Антропометричні дослідження і визначення конституціонального типу хворого; правила розрахунку індексу маси тіла та його роль у визначенні подальшої тактики ведення хворого. 7. Правила занесення до медичної документації даних, знайдених при огляді хворого.	
5.	Визначення та реєстрація основних показників життєдіяльності хворого (гемодинаміки, дихання) 1. Пульс, основні його властивості. 2. Методика дослідження пульсу на променевих артеріях. 3. Судини, доступні для пальпації. 4. Основні правила зупинки кровотечі з артеріальних та венозних судин, накладання кровоспинного джута. 5. Артеріальний тиск та правила його вимірювання на плечовій артерії. 6. Нормальні показники артеріального тиску. 7. Перша долікарська допомога хворим при зниженні та підвищенні артеріального тиску. 8. Основні правила визначення частоти, глибини, типу, ритму дихання. 9. Перша допомога хворим при кашлі, задишці, ядусі.	2
6.	Температура тіла, правила її вимірювання та реєстрації. Догляд за хворими з гарячкою. 1. Роль температурного гомеостазу в забезпеченні життєдіяльності організму. 2. Алгоритми вимірювання температури тіла. 3. Термометри, їх будова, зберігання, дезинфекція. 4. Методика вимірювання температури тіла ртутним термометром. 5. Сучасні термометри - електричні, на основі рідких кристалів. 6. Види температурних кривих. 7. Реєстрація температури тіла і температурних кривих на температурних листках. 8. Догляд за хворими з підвищеною температурою тіла при гарячці та остуді	2
7.	Застосування основних видів лікарських засобів . 1. Класифікація медикаментозних засобів за шляхом введення в організм хворого. 2. Форми лікарських засобів. 3. Роль і обов'язки медичного персоналу при забезпеченні хворих медикаментозними засобами. 4. Правила роздавання таблетованих та рідких медикаментозних засобів для перорального прийому. 5. Принципи зберігання медикаментозних засобів.	2
8.	Застосування найпростіших методів фізичної терапії. 1. Механізм дії на організм фізіотерапевтичних процедур. 2. Застосування банок, гірчичників, компресів, грілки, пухиря із льодом. 3. Правила обробки банок, грілок, пухиря для льоду після використання. 4. Правила обробки ванн та інструментарію, який використовувався при процедурах. 5. Особливості прибирання приміщень, в яких проводяться фізіотерапевтичні процедури. 6. Догляд за хворими під час прийому фізіотерапевтичних процедур і надання їм необхідної долікарської допомоги у випадках розвитку ускладнень	2
9.	1. Загальний і спеціальний догляд за тяжкохворими і агонуючими. Заняття 1. 2. Загальні правила догляду за хворими із постільним режимом, тяжкохворими і агонуючими. 3. Забезпечення зручного положення у ліжку, профілактика пролежнів, особиста гігієна, переміна нагільної і постільної білизни, забезпечення фізіологічних випорожнень (сечо-, каловипускання). 4. Користування підкладним судном та сечоприймачем. 5. Способи очищення кишківника. 6. Застосування газовивідної трубки, клізм. 7. Види клізм, методика і техніка їх застосування, методи дезинфекції і зберігання обладнання для клізми. 8. Поняття про клінічну і біологічну смерть.	2

	9. Основні критерії біологічної смерті. 10. Поняття про реанімацію. 11. Методика і техніка найпростіших реанімаційних заходів: штучне дихання методом "із рота в рот" і "із рота у ніс", непрямий масаж серця. 12. Правила обходження з трупом.	
10.	Загальний і спеціальний догляд за тяжкохворими і агонуючими. Заняття 2 . 1. Загальні правила догляду за хворими із постільним режимом, тяжкохворими і агонуючими. 2. Забезпечення зручного положення у ліжку, профілактика пролежнів, особиста гігієна, переміна натільної і постільної білизни, забезпечення фізіологічних випорожнень (сечо-, каловипускання). 3. Користування підкладним судном та сечоприймачем. 4. Способи очищення кишківника. 5. Застосування газовивідної трубки, клізм. 6. Види клізм, методика і техніка їх застосування, методи дезінфекції і зберігання обладнання для клізми. 7. Поняття про клінічну і біологічну смерть. 8. Основні критерії біологічної смерті. 9. Поняття про реанімацію. 10. Методика і техніка найпростіших реанімаційних заходів: штучне дихання методом "із рота в рот" і "із рота у ніс", непрямий масаж серця. 11. Правила обходження з трупом. Підсумковий модульний контроль *	1 1*
	Змістовий модуль 2. Догляд за хірургічними хворими	
11.	Введення в хірургію. Гігієна у хірургічному стаціонарі. Робота середнього персоналу в умовах хірургічного відділення. Поняття про внутрішньогоспітальну інфекцію. Вимірювання артеріального тиску, пульсу, частоти дихання, температури, типи температурних кривих. 1. Правила поведінки у хірургічній клініці. 2. Питання хірургічної деонтології. 3. Структура хірургічної клініки. 4. Поняття про внутрішньогоспітальну інфекцію. 5. Поняття про гігієну у хірургічному стаціонарі з метою профілактики розповсюдження госпітальної інфекції. 6. Гігієна тіла, одягу медперсоналу, гігієна білизни і одягу хворих. 7. Обов'язки постової та старшої медсестри. 8. Пост медсестри. Медична документація. 9. Медичні маніпуляції: 10. Вимірювання артеріального тиску, пульсу, частоти дихання. 1. Вимірювання температури, типи температурних кривих.	2
12.	Організація роботи в чистій перев'язочній. Десмургія, перев'язочний матеріал. Типові бинтові пов'язки. Види м'яких пов'язок. Пов'язки на голову, шию, грудну клітку. Догляд за хворими, оперованими на голові, шиї, грудній клітці 1. Догляд за хворими в чистій перев'язочній. 2. Санітарно-гігієнічні вимоги до перев'язочної. Організація роботи. 3. Види перев'язочного матеріалу, його властивості. 4. Типові бинтові пов'язки. Правила бинтування. 5. Особливості догляду за хворими, що перенесли оперативні втручання на голові і шиї. Накладання бинтових пов'язок на голову, шию, грудну клітку.	2
13.	Десмургія. Пов'язки на живіт, промежину, кінцівки. Догляд за хворими, оперованими на органах черевної порожнини, промежині, кінцівках. Види твердих пов'язок. Гіпсова техніка. Догляд за хворими з переломами. 1. Догляд за хворими у післяопераційному періоді, що перенесли втручання на кінцівках. 2. Особливості догляду за хворими, оперованими на животі, промежині. 3. Особливості харчування. 4. Типові бинтові пов'язки на живіт, промежину, кінцівки. 5. Види твердих пов'язок. Гіпсова техніка. Догляд за хворими з переломами.	2
14.	Антисептика. Види. Догляд за хворими з гнійною патологією.	2

	1. Визначення поняття «Антисептика». 2. Класифікація видів антисептики, їх характеристика. 3. Особливості догляду за хворими з гнійною патологією. 4. Організація роботи гнійної перев'язочної. Особливості перев'язок і догляд за хворими з анаеробною інфекцією. Утилізація перев'язочного матеріалу, забрудненого гнійними виділеннями.	
15.	Асептика. Стерилізація, види. Стерилізація перев'язочного матеріалу і операційної білизни. Підготовка і стерилізація ріжучих, оптичних загально-хірургічних інструментів. Стерилізація шовного матеріалу. 1. Визначення поняття «Асептика». 2. Класифікація методів асептики, їх характеристика. 3. Види стерилізації. 4. Будова і робота автоклава, техніка безпеки. 5. Етапи (стадії) стерилізації. 6. Підготовка інструментів до стерилізації. 7. Приготування миючих та дезінфікуючих розчинів. 8. Проби на якість передстерилізаційної обробки інструментів. 9. Методи стерилізації ріжучих, оптичних, загальнохірургічних інструментів. 10. Підготовка операційної білизни та перев'язочного матеріалу до стерилізації, методи укладки в бікси Шимельбуша 11. Стерилізація операційної білизни та перев'язочного матеріалу Види шовного матеріалу. 12. Методи стерилізації шовного матеріалу. Методи контролю стерильності	2
16.	Організація роботи в операційній. Хірургічна обробка рук хірурга та операційного поля. Види прибирань в операційній. Гігієна медперсоналу. Види укладки пацієнта на операційний стіл. 1. Будова операційного блоку. 2. Види прибирань в операційній. 3. Підготовка операційної білизни та перев'язочного матеріалу до стерилізації, методи укладки в бікси Шимельбуша. 4. Ознайомлення з методикою виготовлення серветок, тампонів, кульок. 5. Методи підготовки рук хірурга до операції. 6. Догляд за руками хірурга поза клінікою. 7. Обробка операційного поля. 8. Методи транспортування хворих в операційну. Правила одягання операційної білизни.	2
17.	Передопераційний період. Його задачі. Особливості підготовки хворого та операційного поля. Поняття про премедикацію. Поняття про венозний доступ. Види ін'єкцій. Способи очищення кишечника. Транспортування хворого в операційну 1. Передопераційний період. Його задачі. 2. План обстеження хворого. 3. Особливості підготовки хворих до планових і термінових операцій. 4. Особливості підготовки хворого по органам та системам та безпосередньо операційного поля. 5. Поняття про премедикацію. 6. Поняття про венозний доступ. 7. Передопераційний період: догляд за шкірою хворого, санація ротової порожнини, гоління волосся, очищення кишечника за допомогою клізм, гігієна білизни та одягу хворих. 8. Види ін'єкцій(техніка проведення). 9. Способи очищення кишечника. Транспортування хворого в операційну	2
18.	Хірургічна операція, показання, протипоказання. Класифікація хірургічних операцій. Поняття про хірургічний інструментарій. Догляд за хворим в операційній. 1. Поняття про хірургічну операцію. 2. Показання та протипоказання до операції. 3. Ступені операційного ризику. Класифікація хірургічних операцій. 4. Поняття про хірургічний інструментарій. Догляд за хворим в операційній по органам та системам.	2
19.	Післяопераційний період. Догляд за хворим у післяопераційному періоді. Спостереження за хворим по органам і системам. Застосування основних видів знеболюючих лікарських засобів.	2

	1. Догляд за хворим у післяопераційному періоді. 2. Спостереження за хворим по органам і системам. 3. Застосування основних видів знеболюючих лікарських засобів. 4. Харчування хворого в післяопераційний період. 5. Основні принципи догляду за хворими у післяопераційному періоді. 6. Догляд за раню. Профілактика можливих ускладнень.	
20.	Особливості загального та спеціального догляду за важкохворими, інкурабельними та агонуючими пацієнтами різного віку в хірургічній практиці. 1. Харчування осіб похилого та старечого віку в контексті невиліковного захворювання. 2. Покази для штучного харчування хворих. 3. Способи очищення кишечника. 4. Специфіка надання невідкладної допомоги та проведення найпростіших реанімаційних заходів інкурабельним пацієнтам. Ознайомлення з правилами поводження з померлою людиною. Підсумковий модульний контроль*	1 1*
	Змістовий модуль 3. Догляд за хворими в педіатрії	
21.	Роль догляду за хворими дітьми в лікувально-діагностичному процесі. Структура і функції педіатричного стаціонару та поліклініки. Функціональні обов'язки молодшого медичного персоналу педіатричного відділення. 1. Основні принципи догляду за хворими та його ролі в структурі загальноклінічних заходів педіатричного стаціонару. 2. Основні функціональні обов'язків молодшої медичної сестри в педіатричному стаціонарі. 3. Структура та функції педіатричного стаціонару та дитячої поліклініки. 4. Заповнення медичної документації дитячої поліклініки та педіатричного стаціонару.	2
22.	Особливості деонтології в роботі молодшого медичного персоналу педіатричного стаціонару та поліклініки. Принципи професійної субординації в системі лікар – медична сестра – молодша медична сестра. 1. Основи принципу фахової субординації в системі лікар – медична сестра – молодший медичний персонал. 2. Правила спілкування з хворою дитиною та її родичами. 3. Професійна етика медичних працівників. 4. Принципи поведінки медичного персоналу спрямовані на максимальне підвищення якості лікування.	2
23.	Приймальне відділення дитячої лікарні. Госпіталізація, санітарна обробка і транспортування хворих дітей. 1. Функції приймального відділення лікарні у прийомі та направленні хворих до педіатричних відділень, правила та особливості транспортування хворих дітей у відділення. 2. Санітарно-гігієнічний режим приймального відділення. 3. Правила санітарно-гігієнічної обробки хворої дитини. 4. Особливості застосування в дитячій лікарні лікувально-охоронного і санітарно-гігієнічного режимів. 5. Огляд дитини на педікульоз та коросту. 6. Санітарно-гігієнічна обробка дитини при виявленні педікульозу чи корости.	2
24.	Лікувально-охоронний режим в педіатричному стаціонарі. Особиста гігієна медичного персоналу. 1. Особливості особистої гігієни дітей залежно від статі та віку. 2. Особливості особистої гігієни медперсоналу педіатричного стаціонару. 3. Зміна натільної та постільної білизни у тяжко хворих дітей. 4. Принципи дотримання медичними працівниками дисципліни і правил внутрішнього розпорядку медичних закладів	2
25.	Організація санітарно-гігієнічного та протиепідемічного режиму. Дезінфекція та стерилізація предметів догляду за дітьми в педіатричному стаціонарі. Організація профілактичної дезінфекції і дезінфекції в епідемічному вогнищі. 1. Профілактика нозокоміальних (внутрішньолікарняних) інфекцій. 2. Визначення поняття дезінфекції. Види та способи дезінфекції. 3. Основні принципи проведення поточної та заключної дезінфекції. 4. Приготування миючих та дезінфікуючих розчинів.	2

	5. Поняття про стерилізацію. Види. Етапи. 6. Дезинфекція та стерилізація предметів догляду за дітьми	
26.	Особливості гігієни новонароджених та дітей 1-го року життя і догляд за ними в стаціонарі. Гігієнічні ванни для дітей раннього віку. 1. Особливості догляду за шкірою та слизовими оболонками у новонароджених та дітей першого року життя. 2. Проведення гігієнічних ванн новонароджених та дітей першого року життя. 3. Гігієна пуповинного залишку та пупкової ранки, обробка пуповинного залишку та пупкової ранки при патології. 5. Обробка ротової порожнини дитини при пліснявці. 6. Особливості особистої гігієни дітей в залежності від статі та віку. 7. Основні види клізм, методика та правила їх проведення дітям різного віку.	2
27.	Лікувальні ванни в педіатрії. Догляд за дітьми з гарячкою. 1.Регуляція температурного гомеостазу організму та механізми розвитку гарячки, особливості догляду за дітьми з лихоманкою. 2.Вимірювання температури у дітей різного віку та заповнення температурного листка. 3. Особливості догляду за дітьми із «білою» та «рожевою» лихоманкою. 4. Поняття про лікувальні ванни, показання, техніка їх проведення.	2
28.	Облік та правила зберігання лікарських засобів. Особливості застосування лікарських засобів у дітей. 1.Правила зберігання та обліку медикаментозних засобів і медичного інструментарію у маніпуляційному кабінеті та на посту. 2.Облік та зберігання сильнодіючих, наркотичних та отруйних речовин згідно з діючим наказом. 3. Методи введення лікарських засобів 4. Закапування крапель в вуха, ніс та очі дитини. 5. Особливості проведення інгаляцій у дітей раннього віку та різних вікових груп.	2
29.	Особливості організації харчування дітей грудного і раннього віку. Організація харчування дітей в умовах стаціонару. 1. Правила прикладання дітей до грудей при природному вигодовуванні. 2. Техніка годування дитини із пляшечки при штучному вигодовуванні. 3. Дієтичне та лікувальне харчування дітей різного віку в умовах педіатричного стаціонару. 4. Лікувальні суміші.	2
30.	Техніка проведення антропометричних вимірювань у дітей різного віку. 1. Особливості проведення антропометричних вимірювань(зросту, маси, обводів голови та грудної клітини) у дітей різного віку. 2. Основні принципи оцінки даних антропометричних вимірювань. 3. Вимірювання зросту дітей різного віку за допомогою вертикального та горизонтального ростомірів 4. Зважування дітей різного віку на механічних та електронних вагах. 5. Вимірювання обвіду голови і грудної клітини у дітей різного віку. Підсумковий модульний контроль*	1 1*

Примітка: * Тем, з яких обов'язково повинна бути позитивна оцінка та які відпрацьовуються на кафедрі

Самостійна робота

Змістовий модуль 1. Догляд за хворими терапевтичного профілю

№ п/п	Тема	К-ть годин
1	Підготовка до практичних занять	10
2	Підготовка до поточних контрольних заходів (звітна документація)	2
3	Виконання завдань у робочому зошиті	10
4	Робота у відділенні терапевтичного профілю в якості молодшого медичного персоналу	16
5	Підготовка до підсумкового модульного контролю	2
	Разом	40

Самостійна робота

Змістовий модуль 2. Догляд за хворими хірургічного профілю

№ п/п	Тема	К-ть годин
1	Підготовка до практичних занять	10
2	Робота у хірургічному відділенні в якості молодшого медичного персоналу	10
3	Опанування практичними навичками з догляду за хірургічними хворими, в т.ч. на фантомах	18
4	Підготовка до підсумкового модульного контролю	2
	Разом	40

Самостійна робота

Змістовий модуль 3. Догляд за хворими в педіатрії

№ п/п	Тема	К-ть годин
1	Підготовка до практичних занять	10
2	Робота у відділенні педіатричного профілю в якості молодшого медичного персоналу	10
3	Опанування практичними навичками з догляду за дітьми, в т.ч. на фантомах	18
4	Підготовка до підсумкового модульного контролю	2
	Разом	40

Індивідуальні завдання

Змістовий модуль 1. Догляд за хворими терапевтичного профілю

1. Проведення розпитування показового хворого, його загального огляду, аналіз та узагальнення отриманих даних з представленням клінічного випадку на занятті.

2. Тижневе спостереження за хворим із гарячкою, реєстрація температури тіла та показників гемодинаміки у температурному листі, визначення характеру гарячки та представлення клінічного випадку на практичному занятті

3. Робота з літературою й іншими джерелами інформації та підготовка реферативного повідомлення із доповіддю на практичному занятті.

Орієнтовний перелік тем для реферативних повідомлень:

- 1) Історія вимірювання артеріального тиску та сучасні методи тонометрії
- 2) Основні властивості пульсу та їх використання для оцінки стану хворого у традиційній та східній медицині
- 3) Сучасні засоби профілактики пролежнів
- 4) Сучасні методи термометрії та показання до їх використання у терапевтичній клініці
- 5) Основні види лікарських засобів та особливості їх призначення пацієнтам терапевтичного профілю.

Змістовий модуль 2 «Догляд за хворими в хірургії»

1. Тижневе спостереження за післяопераційним хворим, реєстрація показників його життєдіяльності із подальшим представленням клінічного випадку на занятті.

2. Підготовка презентації із підбором ілюстративного матеріалу за темою заняття (відео, зображення).

3. Робота з літературою й іншими джерелами інформації та підготовка реферативного повідомлення із доповіддю на практичному занятті.

Орієнтовний перелік тем для реферативних повідомлень (об'єм не менше 20 сторінок рукописного тексту):

- 1) Сучасні методи асептики та антисептики в умовах хірургічного стаціонару
- 2) Особливості догляду за хворими після оперативних втручань на грудній клітці
- 3) Особливості догляду за хворими після оперативних втручань на органах черевної порожнини
- 4) Сучасні методи очищення кишківника та особливості їх застосування в хірургічному стаціонарі

Змістовий модуль 3 «Догляд за хворими в педіатрії»

1. Підготовка та проведення бесід із хворими дітьми та їх батьками: «особливості особистої гігієни дитини в умовах стаціонару», «правила миття рук», «значення дієти для профілактики анемії у дітей», «гігієна ротової порожнини у дитини раннього віку».

2. Проведення антропометричних вимірювань у дітей різного віку, аналіз та узагальнення отриманих даних та доповідь на занятті.

3. Робота з літературою й іншими джерелами інформації та підготовка реферативного повідомлення із доповіддю на практичному занятті.

Орієнтовний перелік тем для реферативних повідомлень:

- 1) Основні історичні етапи розвитку медичної допомоги дітям в Україні і світі.

- 2) Особливості догляду за новонароджених в умовах сучасного стаціонару
- 3) Правила проведення гігієнічних процедур дітям різного віку
- 4) Акселерація розвитку дітей: сучасні погляди на причини і механізми її виникнення
- 5) Особливості застосування основних видів лікарських засобів у дітей різного віку.

Перелік теоретичних питань для підготовки здобувачів освіти до підсумкового модульного контролю

1. Морально-етичні та деонтологічні засади формування медичного фахівця. Основні професійні обов'язки молодшого медичного персоналу в поліклінічних та стаціонарних відділеннях лікарні.
2. Принципи фахової субординації в системі лікар–медична сестра–молодший медичний персонал.
3. Поняття про лікувально-охоронний, санітарний та лікарняний режими терапевтичного стаціонару, роль молодшого медичного персоналу у їх забезпеченні.
4. Основні відділення та допоміжні підрозділи терапевтичного стаціонару.
5. Функції приймального відділення лікарні у прийомі і направленні хворих до профільних відділень.
6. Прийом та реєстрація хворих. Заповнення медичної документації (журналу прийому хворих, історії хвороби, статистичної карти).
7. Санітарно-гігієнічний режим приймального відділення, санітарно-гігієнічна обробка хворого.
8. Транспортування хворих у профільні відділення лікарні.
9. Загальна характеристика терапевтичного відділення, структура і функціональне призначення.
10. Основні обов'язки молодшої медичної сестри.
11. Забезпечення санітарно-гігієнічного режиму відділення.
12. Особливості прибирання приміщень терапевтичного відділення.
13. Роль розпитування хворого у діагностичному процесі.
14. Анамнез, його основні частини (паспортна частина, скарги хворого, анамнез захворювання, розпитування по органах та системах, анамнез життя).
15. Правила проведення розпитування хворого та узагальнення отриманих даних.
16. Роль розпитування хворого у загальній оцінці стану хворого. Деонтологічні особливості проведення розпитування хворого.
17. Основні правила розпитування родичів хворого, який знаходиться у непритомному або важкому стані.
18. Ознайомлення з медичною документацією, яка заповнюється на основі розпитування хворого.
19. Послідовність проведення загального огляду хворого.
21. Етапи розвитку хірургії, вітчизняні хірургічні школи.
22. Правила поведінки у хірургічній клініці. Питання хірургічної деонтології
23. Структура хірургічної клініки. Поняття про гігієну у хірургічному стаціонарі з метою профілактики розповсюдження госпітальної інфекції.
24. Гігієна тіла, одягу медперсоналу.
25. Обстеження медперсоналу при влаштуванні на роботу. Санітарна книжка.
26. Протиепідемічні заходи при вишенні патогенного стафілококу.
27. Гігієна білизни і одягу хворих.
28. Пост медсестри. Медична документація.
29. Правила документації наркотичних препаратів.
30. Обов'язки постової та старшої медсестри
31. Термометрія, типи температурних кривих
32. Техніка виконання ін'єкцій
33. Догляд за хворими в чистій перев'язочній.
34. Роль догляду в лікувальному процесі хворої дитини.
35. Що означає термін «медична етика»?
36. Що вивчає деонтологія, які задачі медичної деонтології?
37. Особливості етики взаємовідносин молодшої медичної сестри з батьками хворої дитини, основні правила спілкування з хворою дитиною.
38. Обов'язки молодшої медичної сестри в поліклініці.
39. Організація роботи молодшої медичної сестри в стаціонарі педіатричного профілю.
40. Визначення поняттям ятрогенія, сооргенія, лікарська помилка.
41. Структура і функції педіатричного стаціонару та дитячої поліклініки.
42. Перелік медичної документації дитячого стаціонару та дитячої поліклініки.
43. Функції та структура приймального відділення дитячої лікарні.

44. Поняття про лікувально-охоронний та санітарно-гігієнічний режими, особливості їх застосування у дитячій лікарні.
45. Як визначити обсяг первинної санітарної обробки хворої дитини?
46. Сучасні засоби боротьби з педикульозом?
47. Способи транспортування хворих дітей у відділення.
48. Особиста гігієна дітей залежно від статі та віку.
49. Особливості проведення туалету новонародженої дитини.
50. Особливості догляду дітей 1 року життя в умовах стаціонару.
51. Поняття про дезінфекцію та стерилізацію предметів догляду за дітьми
52. Особливості використання очних та вушних крапель у дітей.
53. Особливості проведення інгаляцій у дітей раннього віку та різних вікових груп.
54. Визначення поняття «антропометрія».
55. Порядок дій при користуванні різними видами приладів для вимірювання маси.

Перелік практичних навичок до підсумкового модульного контролю

1. Приготувати відповідний дезінфікуючий розчин та провести санітарну обробку приліжкових тубочок та підвіконь у палаті.
2. Приготувати відповідний дезінфікуючий розчин та провести вологе прибирання маніпуляційної.
3. Приготувати відповідний дезінфікуючий розчин та провести обробку медичного приладдя для багаторазового використання (термометра, кінцівників клізми, підкладного судна).
4. Провести розпитування хворого та заповнити титульну сторінку історії хвороби.
5. Провести розпитування хворого та виділити основні скарги.
6. Провести вимірювання температури у хворого (хворої дитини) та оформити температурний лист.
7. Провести огляд хворого (хворої дитини) на наявність корости та педикульозу.
8. Провести вимірювання росту пацієнта стоячи, сидячи, визначити масу тіла та розрахувати індекс маси тіла.
9. Підготувати гігієнічну ванну для санітарної обробки хворого та провести її дезінфекцію після користування.
10. Продемонструвати методику транспортування хворого на ношах (каталці) та перекладання його на ліжко.
11. Продемонструвати навички користування функціональним ліжком та надання відповідних положень хворому при нападі ядухи та при колапсі.
12. Дослідити у хворого пульс на променевих артеріях, зробити висновок про основні його властивості.
13. Дослідити у хворого пульс на нижніх кінцівках, зробити висновок про його відповідність нормі.
14. Виміряти хворому артеріальний тиск, зробити висновок про його відповідність нормі.
15. Провести дослідження дихання у показового хворого, зробити висновок про основні його властивості.
16. На бланку температурного листа відмітити запропоновані викладачем показники пульсу, артеріального тиску, температури тіла, зробити висновок про їх відповідність нормі та про тип температурної кривої.
17. Показання та методика застосування газовідвідної трубки.
18. Підготувати необхідні засоби та провести гігієну порожнини рота, носа та вух хворому.
19. Підготувати необхідні засоби та провести профілактику утворення пролежнів.
20. Продемонструвати методику утилізації перев'язувального матеріалу, забрудненого гнійними виділеннями в гнійній перев'язочній.
21. Продемонструвати методику одягання операційної білизни.
22. Продемонструвати методику виготовлення серветок, тампонів, кульок для догляду за хірургічним хворим та правила їх утилізації після використання.
23. Підготувати операційну білизну та перев'язувальний матеріал до стерилізації.
24. Підготувати хірургічний інструментарій до стерилізації.
25. Провести проби на якість передстерилізаційної обробки інструментів.
26. Приготувати необхідне обладнання для постановки лікувальної клізми. Види лікувальних клізм.
27. Приготувати необхідне обладнання для постановки сифонної клізми. Техніка постановки.
28. Приготувати необхідне обладнання для постановки очисної клізми. Техніка постановки.
29. Підготувати відповідні засоби та продемонструвати на муляжі методику закрапування крапель у вуха та ніс .
30. Приготувати відповідний дезінфікуючий розчин та провести санітарну обробку при ліжкових тумбочок та підвіконь у палаті.

31. Приготувати відповідний дезінфікуючий розчин та провести вологе прибирання маніпуляційної.
32. Як і коли виконується генеральне прибирання операційної?
33. Приготувати відповідний дезінфікуючий розчин та провести обробку медичного приладдя для багаторазового використання (банок, термометра, кінцівників клізми, підкладного судна).
34. Провести вимірювання температури у хворого та оформити температурний лист. Типи температурних кривих
35. Засвоєння основних професійних обов'язків молодшого медичного персоналу.
36. Правила спілкування з хворою дитиною та її родичами.
37. Ведення медичної документації щодо пацієнта (заповнювання титульних сторінок карти стаціонарного хворого, історії розвитку дитини), використовуючи стандартну технологію, та на підставі нормативних документів.
38. Огляд на педикюльоз та коросту дітей.
39. Санітарна обробка дітей з педикюльозом та коростою.
40. Транспортування хворих дітей у педіатричному стаціонарі.
41. Обробки предметів догляду за дитиною після використання.
42. Догляд за дитиною з лихоманкою.
43. Обробка ротової порожнини дитини при пліснявці.
44. Обробка пупкової ранки.
45. Догляд за шкірою, очима, носом, вухами дітей першого року життя.
46. Переміна натільної та постільної білизни.
47. Застосування свічок для ректального введення.
48. Сповивання дитину грудного віку.
49. Вимірювання температури у дітей різного віку, заповнення температурного листка.
50. Методика та правила постановки різних видів клізм дітям різного віку.
51. Виконання інгаляції дитині за допомогою інгалятора.
52. Закапування крапель в вуха, ніс та очі дитини.
53. Антропометричні вимірювання (зросту, маси, обводів голови та грудної клітини) дитині.

Методи навчання

- вербальні методи, в тому числі і застосуванням технологій дистанційного навчання (лекція, відео-лекція, пояснення, розповідь, бесіда);
- наочні (спостереження, ілюстрація, демонстрація);
- практичні (вирішення ситуаційних задач, виконання практичних навичок)
- наочні (спостереження, ілюстрація, демонстрація);
- практичні (виконання практичних навичок на муляжах. робота з хворими в клініці);
- пояснювально-ілюстративні або інформаційно-рецептивні;
- репродуктивні;
- метод проблемного викладу;
- частково-пошукові або евристичні.
- тематичні дискусії;
- аналіз конкретних ситуацій (кейс-метод);
- імітаційні завдання;
- презентації;
- тренінги
- проблемний метод навчання, який націлений на формування у студентів здатностей до діалогу, вміння відстоювати свою власну думку;
- бесіда, яка спонукає здобувачів освіти міркувати, аналізувати та відтворювати раніше отриманні знання;
- «мікрофон», який дає можливість кожному студенту швидко, по черзі, дати відповідь на запитання чи висловити свою думку;
- метод навчання «мозковий шторм», який спонукає студентів проявити увагу та творчість, допомагає знайти кілька рішень з означеної теми шляхом вільного вираження думок тощо;

Форми та методи оцінювання

- Попередній (діагностика вихідного рівня знань студентів);

- Поточний контроль (діагностика якості засвоєння матеріалу здобувачами освіти окремих тем та змістових модулів);
 - Підсумковий модульний контроль (загальна діагностика якості знань та навичок здобувачів освіти у відповідності до гуманітарної компоненти підготовки фахівців магістерського рівня);
- Ці види контролю охоплюють:
- усний контроль;
 - письмовий контроль;
 - тестовий контроль;
 - практична перевірка;
 - самоконтроль;
 - самооцінка
 - перевірка вирішення ситуаційних завдань
 - оцінювання у вигляді підсумкового модульного контролю.

Система поточного та підсумкового оцінювання

Поточне оцінювання

Поточний контроль здійснюється відповідно до конкретних цілей. Оцінювання знань здійснюється шляхом усного опитування (індивідуальне і фронтальне); письмового опитування; тестового контролю; перевірки практичних навичок, самоконтролю. Застосовуються такі засоби оцінки рівня підготовки здобувачів освіти: тести, розв'язання ситуаційних задач, контроль засвоєння практичних навичок.

Оцінювання поточної успішності здійснюється відповідно до положення про організацію освітнього процесу в ПДМУ. Стандартизовані узагальнені критерії оцінювання знань здобувачів вищої освіти можна знайти за посиланням

https://www.pdmu.edu.ua/storage/departmentnpr/docs_links/NMQ6RVrpAGYuKpw1JoSJaApnMMMwbKdxQN9FC2hu.pdf

Підсумковий модульний контроль.

Контрольні заходи включають тестовий контроль, усне опитування, перевірка практичних навичок здобувачів освіти. Оцінювання засвоєння практичних навичок та теоретичних знань за всіма темами дисципліни в день складання ПМК. Оцінювання практичних навичок проводиться за критеріями «виконав», «не виконав»

Підсумковий модульний контроль здійснюється по завершенню модуля і проводиться в останній день даного циклу. Складання та перескладання підсумкового модульного контролю проводиться у відповідності до «Положення про організацію та методику проведення оцінювання навчальної діяльності здобувачів вищої освіти в ПДМУ»

До ПМК допускають здобувачів вищої освіти, які всі дні, відведені на модуль, працювали у відділенні.

Білет до ПМК має таку структуру: 20 тестових завдань (1 бал за правильну відповідь), та 3 практичні навички (1 з кожного змістовного модуля), за кожно здобувач освіти може отримати 20 балів.

Інформація про здобувачів освіти, яким не зарахований ПМК, з точним зазначенням причини незарахування також вноситься до «Відомості підсумкового модульного контролю» та індивідуальні навчальні плани студентів.

Здобувач вищої освіти має право на складання та два перескладання ПМК

Дозвіл на перескладання ПМК видається деканом у вигляді «Персональної відомості перескладання підсумкового контролю», який здобувач освіти отримує в деканаті під особистий підпис за пред'явленням індивідуального навчального плану та (за необхідністю) інформації з кафедри про ліквідацію заборгованості (відсутність «нб», середній бал успішності 3,0 і більше). При організованому перескладанні ПМК групою здобувачів вищої освіти використовується загальна відомість.

Персональна відомість перескладання підсумкового модульного контролю (загальна відомість) заповнюється завідувачем кафедри або уповноваженою ним особою у двох примірниках, один з яких залишається на кафедрі, другий у день заповнення повертається в деканат завідувачем навчальної частини кафедри (відповідальним викладачем).

Методичне забезпечення

1. Силабус навчальної дисципліни «Догляд за хворими».
2. Тестові завдання для поточного контролю знань.
3. Задачі для поточного контролю знань.
4. Білети для підсумкового модульного контролю.

5. Рекомендована література.
6. Алгоритми виконання маніпуляцій, передбачених програмою.
7. Матеріали, представлені на сторінках кафедр на сайті ПДМУ.

Рекомендована література:

Змістовий модуль 1.

Базова (наявна в бібліотеці ПДМУ)

1. Догляд за хворими і медична маніпуляційна техніка: навчальний посібник/ Л.С. Савка, Л.І. Разінкова, О.І. Коцар, Л.М. Ковальчук, О.В. Кононов. —4-е видання// К. : ВСВ “Медицина”, 2018. — 900 с.
2. Касевич Н.М. Загальний догляд за хворими і медична маніпуляційна техніка: підруч. для студ. вищ. мед. навч. закл. I-III рівнів акредитації / за ред. В.І. Литвиненка. - 7-ме вид., випр. - К. : Медицина, 2017. - 424 с.
3. Перша долікарська допомога: підручник/під ред. В.П. Андрющенко. Ю.Ф. Кушта, Д.В. Андрющенко //Л: ЛНМУ, 2017. – 351 с.

Допоміжна

1. Методологія алгоритмів виконання практичних навичок з основ медсестринства: Навчально-методичний посібник 1 частина / Сакевич В.Д., Казаков Ю.М., Трибрат Т.А. – Львів: "Магнолія 2006", 2022. – 120 с.
2. Методологія алгоритмів виконання практичних навичок з основ медсестринства: Навчально-методичний посібник 2 частина / Сакевич В.Д., Казаков Ю.М., Трибрат Т.А. – Львів: "Магнолія 2006", 2022. – 176 с.
3. Догляд за хворими. Практика: навчальний посібник для студентів стоматологічних факультетів вищих навчальних закладів МОЗ України / А.В. Лавренко, О.А. Борзих. – Львів: 2020.- 204 с.
4. Деонтологія та етика в клінічній практиці, 2 частина : Навчальний посібник/ С.І.Треумова, Є.Є.Петров, Ю.Г.Бурмак, Т.А.Трибрат// Полтава: ТОВ «Фірма «Техсервіс», 2017.- 375 с.
5. Паліативно-хоспісна допомога: навчальний посібник / В.С. Тарасюк, Г.Б. Кучанська. — 2-е видання// К. : ВСВ “Медицина”, 2021. – 328с.
6. Медичні маніпуляції та процедури в терапії :навчальний посібник / Сакевич В.Д., Казаков Ю.М., Трибрат Т.А. – Львів: "Магнолія 2006", 2023. – 253с.
7. Основи догляду за хворими терапевтичного профілю:навчальний посібник/Трибрат Т.А., Шуть С.В.Чекаліна Н.І. – Полтава: ТОВ «Фірма «Техсервіс», 2011 . – 225 с.

Інформаційні ресурси

1. Міністерство охорони здоров'я України. Трансформація системи. [Електронний ресурс]. Шлях доступу: <https://moz.gov.ua/plan-reform>
2. Міністерство охорони здоров'я України. Медичним працівникам. [Електронний ресурс]. Шлях доступу: <https://moz.gov.ua/medichnim-pracivnikom>
3. Всесвітня організація охорони здоров'я в Україні [Електронний ресурс]. – Шлях доступу: <https://www.who.int/countries/ukr/ru/>
4. Шлях доступу:<http://www.nbu.gov.ua/>(Сайт Національної бібліотеки України імені В.І.Вернадського).

Інтернет-ресурси:

1. З тем «Загальний огляд хворого»
 - <http://www.meddean.luc.edu/lumen/meded/medicine/pulmonar/pd/contents.htm>
 - <http://meded.ucsd.edu/clinicalmed/>

Змістовий модуль 2

Основна (базова)

1. Касевич Н.М. Загальний догляд за хворими і медична маніпуляційна техніка: підруч. для студ. вищ. мед. навч. закл. I-III рівнів акредитації / за ред. В.І. Литвиненка. - 7-ме вид., випр. - К. : Медицина, 2017. - 424 с.
2. Догляд за хворими і медична маніпуляційна техніка: навч.посібник /Л.С. Савка, Л.І. Разінкова, О.І. Коцар; за ред. Л.М. Ковальчука, О.В. Кононова. – 3-є вид., переробл. і допов. — К.: ВСВ “Медицина”, 2017. – 600 с.

Допоміжна

1. Загальна хірургія: підручник / С. Д. Хіміч, М. Д. Желіба, , І. Г. Герич та ін.: за ред. професорів С. Д. Хіміча, М.Д. Желіби,. – К.: ВСВ «Медицина», 2018. – 608 с.

Інформаційні ресурси

1. Наказ МОЗ № 149 від 20.03.2008 р. «Про затвердження клінічного протоколу медичного догляду за здоровою дитиною віком до 3 років» [електронний ресурс] – Режим доступу: <http://mozdocs.kiev.ua>
2. Наказ МОЗ України № 152 від 4.04.2005 «Про затвердження Протоколу медичного догляду за здоровою новонародженою дитиною». [електронний ресурс] – Режим доступу: <http://mozdocs.kiev.ua>
3. Наказ МОЗ України № 798 від 21.09.2010 Про затвердження методичних рекомендацій "Хірургічна та гігієнічна обробка рук медичного персоналу" [електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://medsoft.ucoz.ua>
4. Наказ МОЗ України № 110 від 14.02.2012 Про затвердження форм первинної облікової документації та інструкцій щодо їх заповнення, що використовуються у закладах охорони здоров'я незалежно від форми власності та підпорядкування [електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://medsoft.ucoz.ua>
5. Інтернет-ресурси:
З тем «Загальний огляд хворого»
<http://www.meddean.luc.edu/lumen/meded/medicine/pulmonar/pd/contents.htm>
<http://meded.ucsd.edu/clinicalmed/>

З питань етико-деонтологічних аспектів роботи медичного працівника:
http://archive.nbuv.gov.ua/portal/soc_gum/vzhdu/2011_57/vip_57_13.pdf
http://archive.nbuv.gov.ua/portal/chem_biol/Mosv/2012_4/data/article22.pdf
http://archive.nbuv.gov.ua/portal/Soc_Gum/Npd/2012_1/2neranov.pdf

Змістовий модуль 3

Основна:

1. Касевич Н.М. Загальний догляд за хворими і медична маніпуляційна техніка: підруч. для студ. вищ. мед. навч. закл. I-III рівнів акредитації / за ред. В.І. Литвиненка. - 7-ме вид., випр. - К.: Медицина, 2017. - 424с.
2. Догляд за хворими і медична маніпуляційна техніка: навч. посібник /Л.С. Савка, Л.І. Разінкова, О.І. Коцар; за ред. Л.М. Ковальчука, О.В. Кононова. - 4-е вид. - К.: ВСВ “Медицина”, 2018. - 600с.

Додаткова:

1. Практичні навички з педіатрії: навч. посібник для студентів мед. училищ, коледжів, акад. та ін-тів медсестринства / Н.О.Курдюмова, Т.Г.Поліщук, О.А.Пашко та ін. –Київ : Медицина, 2018. – 295 с.
2. Клінічне обстеження дитини: навч. посіб. для студ. ВНЗ/О. В. Катілов, Д. В. Дмитрієв, К. Ю. Дмитрієва, С. Ю. Макаров. - 2-е вид. - Вінниця: Нова Книга, 2019. - 518с.
3. Допомога дітям на догоспітальному та ранньому госпітальному етапах / В. О. Крилюк, С. О. Гур'єв, Г. В. Загорій та ін.; за ред. В. О. Крилюка, С. О. Гур'єва. - Київ: Ожива, 2018. – 680 с.

Інформаційні ресурси

Накази МОЗ <http://www.moz.gov.ua/ua/portal/>
Українська Академія Педіатричних спеціальностей <https://www.uaps.org.ua/>
Міністерство охорони здоров'я України <https://moz.gov.ua/>
Всесвітня організація охорони здоров'я <https://www.who.int/>
Американська академія педіатрів <https://www.aap.org/en-us/Pages/Default.aspx>